

MODUM MDG

PROGRAM 2019–2023

1. LANDBRUK OG BIOLOGISK MANGFOLD

Vi mener Norge trenger en snuoperasjon for naturvern, arealbruk og landbruk. Vi mennesker må ta mindre plass og være villige til å prioritere leveområdene til insekter, også på bekostning av andre interesser, som bolig- og næringsutbygginger, intensivt jordbruk, veiutbygginger. Vi må legge til rette for et mer mangfoldig landbruk, i større grad etter andre prinsipper enn i dag. Miljøpartiet De Grønne vil føre en politikk som ikke bare beskytter dagens naturverdier, men som også skaper bedre vilkår for det biologiske mangfoldet og gjensker opprinnelige naturverdier og økosystemer som har blitt ødelagt.

Det bidras til gjennom:

- Stimulere til økologisk og regenerativt/sirkulært landbruk og flere økologiske gårder og andelsgårder
- Unngå at randsoner og jordekanter sprøytes eller slås, dette for å gi insektene bedre vilkår
- Vår kommune støtter tiltak for reduksjon i bruk av plantevernmidler og kunstgjødsel
- Støtte i tiltak til reduksjon i bruk av importert kraftfôr
- Ta vare på matjorda og ha en nullvisjon for utbygging på matjord
- Øke kompetansen for pedagoger, med økt faglig fokus på biologisk mangfold i skolen

2. NATUR, KLIMA OG MILJØTILTAK

Vi må tenke nytt og smart i forbrukerpolitikken, med bærekraftige løsninger som betyr et lavere forbruk, mer gjenbruk og økning av lokalproduserte varer. Vi vil ta vare på livsgrunnet for framtidige generasjoner.

Vi vil arbeide for:

- Barnehager, skoler, helseinstitusjoner, næringslivet og offentlige etater skal benytte seg av økologiske og kortreiste produkter i større grad
- Alle barne- og ungdomsskoler skal ha egen skolehage/kjøkkenhage
- Tilbud og tilgjengelighet på lokalmat støttes og utvikles, f.eks. lokal REKO-RING
- Merking av lokalprodusert mat til forbruker utvikles og forbedres
- Fortsette utviklingen av Modum som Fairtrade-kommune
- Sikre at drikkevannet er trygt og smaker godt og at fjord, vann og vassdrag i kommunen har god vannkvalitet, slik at det er trygt å bade og spise fisken
- Ordning med minigjenbruksstasjoner skal styrkes og utvikles flere steder for å gi bort og få brukbare ting, og gjøre tjenesten kjent og benyttet
- Ordning for utlån av sportsutstyr utvides
- Svanemerkede produkter benyttes i kommunale bygg
- Frivilligheten styrkes og har gode vilkår i samarbeidsarenaer med det offentlige og private
- Lavterskeltilbud styrkes, som drift av Frisklivssentralen og Rask Psykisk Helsehjelp

3. PLANVERKTØY I KOMMUNALT MILJØ – OG KLIMAARBEID

Vi ønsker at vår kommune skal satse på grundige planarbeider, for å kunne ta gode, bærekraftige beslutninger om tiltak, som:

- Plan for klima og energi: Det utarbeides en Plan for klima og energi, som skal være en delplan til kommuneplanen. Det skal være en videreføring av tidligere planarbeid, og mer omfattende på gjennomføring. Det skal inneholde en overordnet strategi, samt handlings- og tiltaksplanarbeid for neste kommunestyreperiode.
- Klimabudsjett: Det utarbeides et klimabudsjett som styringsverktøy fram mot klimanøytralitet. Klimabudsjettene viser tiltak som gjennomføres eller planlegges for at kommunen skal nå sine klimamål og bli en lavutslippskommune. Et vanlig budsjett har en øvre ramme for hvor mye penger som kan brukes. På samme måte viser et klimabudsjett en øvre ramme for hvor mye klimagasser som kan slippes ut. Klimabudsjettet legges fram sammen med det ordinære kommunebudsjettet. På denne måten får klimatiltak høy prioritet i budsjettforhandlingene.
- Naturmangfoldsplan: Det utarbeides en Naturmangfoldsplan for Modum. Vi har sårbar natur, med et ansvar for mangfold og ivaretagelse av spesielle naturtyper og planter. Bl.a. insektsarter og omfang er under press. Modum kommune har utarbeidet en grundig «humleplan», og denne hører naturlig inn i en mer omfattende Naturmangfoldsplan. Naturmangfoldsplanen må inneholde en beskrivelse av kommunens arbeid med naturmangfold i dag og nye tiltak som kan øke naturmangfoldet i kommunen, en oversikt over særlige utsatte arter, bestander og naturtyper i kommunen, oversikt over svartelista arter, en kartlegging av ulike typer forurensing som skader ulike typer naturområder, aktuelle tiltak i skogbruket med vekt på hogstmetoder, om elvene i kommunen, deres utfordringer med forurensning og aktuelle mottiltak, en utredning av prioriterte områder der det er aktuelt med naturrestaurering, samt hvordan kunnskap om naturmangfold kan styrkes i Modumsamfunnet.

- Arealregnskap: Vi trenger mer vern av sårbar natur, men vi må også restaurere natur. Vi må i større grad gjenbruke allerede utbygde arealer, utnytte arealene bedre, og sørge for at landbruk og annen høsting har langsiktig bærekraft som mål. Vi ønsker at vår kommune skal føre nøye oversikt i et arealregnskap, om hvordan arealene er disponert/omdisponert slik at vi kan nå en bærekraftig utvikling med arealnøytralitet.

4. DYREVELFERD – KUNNSKAPSØKNING OG TILRETTELEGGING FOR SAMVÆR MELLOM DYR OG MENNESKER

Miljøpartiet De Grønne har programfestet menneskets respekt for dyrenes egenverdi, og har konkrete forslag til hvordan vi skal øke kunnskapen om dyrevelferd og tilrettelegge for positivt samvær mellom mennesker og dyr. Forskning viser at omgang med dyr kan ha en terapeutisk virkning på mennesker. I en profesjonell setting kan dyr blant annet bidra til reduksjon av angst og til at barn med lese- og skrivevansker kan lære å lese. Hos eldre aleneboende kan det å bo sammen med et dyr motvirke depresjon grunnet ensomhetsfølelse. Det å måtte avlive eller omplassere et kjæledyr kan medføre stor sorg.

I institusjon gir kontakt med dyr viktige her og nå-opplevelser, også for mange demente. Kunnskap og bevissthet om dette hos helsepersonell vil kunne gi helsegevinst for enkeltpersoner.

Vi vil:

- Initiere et prosjekt med «Lesehund» for barn med lese- og skrivevansker i en av Modumskolene. En lesehund fungerer som motivasjonsfaktor for lesingen, samtidig som dens nærhet virker beroligende og betryggende på barnet som leser
- Ta initiativ til at alle grunnskoleelever i Modumskolen skal delta i minst ett prosjekt som tar utgangspunkt i dyrevelferden og lovverket, som Dyrevernloven, samt ny forskning. Dette vil bidra til god kompetanse om dyrevern og omsorg for dyr hos barn

- Modum kommune skal strekke seg langt for at eldre og andre kan beholde dyr, f.eks. ved innflytting i omsorgsboliger og bofellesskap
- Alle institusjoner og bofellesskap for eldre skal få tilbud om jevnlig besøk av dyr, ikke nødvendigvis bare hunder
- Modum skal være en kommune hvor det er en selvfølge at alle utekatter chippes og kastreres. På denne måten kan vi sammen forebygge mange dyretragedier. Dette kan gjøres gjennom opplysningsarbeid ut til publikum, og ved å stimulere til *kampanjer i samarbeid med dyrevernorganisasjoner og dyreklinikker*

5. PLASTPROBLEMATIKKEN

En stor utfordring er hvordan vi skal minske produksjonen av ny plast. Vi kan bidra gjennom å slutte og kjøpe, bruke og kaste unødvendig plast, enten dette er emballasje, ting eller klær. Det må legges vekt på når plast gir positiv miljøeffekt, f.eks. gjennom lavere miljøkostnader i produksjon og lenger levetid på varene.

Vi vil jobbe for:

- Mindre forbruk av plast gjennom påvirkning og kunnskap om skadevirkninger
- Stimulere til gjenbruk og få slutt på bruk og kast-mentaliteten
- Redusere bruk og spredning av helse- og miljøskadelig mikroplast fra kilder som bildekk, tekstiler, maling, hudpleieprodukter, vaskemidler
- Redusere bruk av plast i landbruk, handel og næring, i skolen, f.eks. til laminering, og i hele vår kommuneorganisasjon
- Hindre plastforsøpling ved å redusere bruken av plastemballasje og plastprodukter, med særlig fokus på engangsplast
- Utredning av bærekraftige alternativer til bruk av gummigranulater på kunstgressbaner, i samarbeid med næringslivet og idretten
- Bruken av gummigranulater fases ut, i samarbeid med næringslivet og idretten

6. SKOGBRUK, SKOGSVERN OG TUROMRÅDER

En nedbygging av våre lokale skogsområder er et angrep på vår livskvalitet. Turområdene i våre lokale skogsområder er nettopp med sin nærhet til bebyggelsen lett tilgjengelige for folk flest. Men nærnaturen kan stå lagelig til for hogg når det skal tjenes penger på utbygging. Nettopp fordi den ligger nær der folk bor, kan den ha det dårligste vernet. Folk trenger et sted å bo, men vi må heve terskelen for å forsyne seg av nærnaturen og heller finne løsninger uten store naturinngrep. Og vi trenger et sterkere skogvern, slik at et bærekraftig skogbruk ikke blir nedprioritert til fordel for kortsiktig vinning. Myrer og våtmarker har et rikt biologisk mangfold, og det er et viktig klimatiltak å verne disse områdene.

Vi vil jobbe for:

- Bevaring av det biologiske mangfoldet av arter og økosystemer, som for eksempel urskog, myrlandskap, nøkkelbiotoper med planter som er sjeldne og viktige for et område, og gammel skog
- Bedre oppfølging av miljøregler, som kantsoner, livsløpstrær og død ved
- Ja til større bruk av skånsom plukkhogst framfor flatehogst
- Bedre opprydding etter hogst i tur- og rekreasjonsområder
- Legge til rette for at hogstavfall kan nyttes som energiressurs
- Skredsvikmoen Nord vernes til friluftsmål i stedet for brukt til næringsformål
- Nei til veiutbygging over Skredsvikmoen langs R35
- Nei til boligutbygginger på Tangen/Vikerøya, ja til ivaretagelse som nærturområde

7. BOLIGUTVIKLING

Vi ønsker en boligpolitikk som består av bærekraftige løsninger. Det skal skapes grønne og trivelige lokalmiljøer der folk bor, som skal inneholde flere møteplasser og «byrom» for alle generasjoner.

Vi ønsker:

- Utbygging av sentrumsnære områder nær kollektivknutepunkter

- Tettstedsutvikling i våre kommunesentra Åmot, Geithus og Vikersund
- Nei til satelittpreget boligutbygging, som ofte forbruker dyrka mark, NLF-områder og annet bevaringsverdig kulturlandskap
- Nei til utbygging i NLF-områder og på dyrka mark
- Sikre sosial boligbygging, og mulighet til leie og gunstige låneordninger i egnede boenheter for unge i etableringsfasen. Dette også som kommunale løsninger
- Bygge klimavennlige bygg, og alle offentlige nybygg skal bygges med fornybar energi som energikilde

8. SAMFERDSEL

Modum er en kommune med relativt stor geografisk utstrekning og en god del spredt bebyggelse. Kommunen har, med unntak av tettstedene Åmot, Geithus og Vikersund, liten tettbebyggelse. Dette gjør samferdsel i ulike former til en avgjørende faktor for livet i bygda vår. Vi ønsker et konstruktivt og framtidsretta syn på lokal samferdsel og vil jobbe for å øke andelen kollektivtrafikk og legge til rette for gange og sykkel der det lar seg gjøre. Gang- og sykkelveier skal være velegnet transportvei i arbeid og fritid, for barn og unges skolevei og hele befolkningens trafiksikkerhet. Utbygging av gang- og sykkelveier skal ha nødvendig prioritet i boligutbyggingsprosjekter. Vi ønsker ikke en kapasitetsøkning mellom Åmot og Drammen i en firefelts motorvei.

Vi vil jobbe for å lette samferdsel innad i og ut av kommunen med følgende grep:

- En frisk satsning på gang- og sykkelveiutbygginger og utvikling av Sykkelbygdavtalen
- Få på plass togtilbudet med togstopp i Åmot, Geithus og Vikersund
- Anlegge pendelparkeringer og sykkelhotell/parkeringshus
- Utvikle/utbygge ladestasjoner for El-biler
- Utvikle bedre busstilbud med flere avganger, for bruk i arbeid, skole og fritid
- Utvikle og utbygge eksisterende R35 til en mer trafiksikker vei, for framtida
- Ny avkjøringsvei til Sigdal legges utenom Åmot sentrum
- Utbedre allerede eksisterende kommunale veier, for bedre trafikkflyt og mindre lokal forurensning som resultat av blant annet trafikkstans og svevestøv
- Utfase dieseldrevne busser

9. NÆRINGSUTVIKLING

MDG Modum vil bidra til at det skapes bærekraftige og trygge arbeidsplasser i det grønne skiftet.

Det skal skapes nye arbeidsplasser i kommunen og satses på:

- Tenke bærekraft i alle ledd
- Legge til rette for gode utviklingsforhold for grønt næringsliv
- Styrke samarbeidet mellom skole og næringsliv for yrkesrelatert praksis
- Skape gode samarbeidsforhold mellom det private, offentlige og frivillige
- Stimulere til gründervirksomhet
- Grønt Fagsenter har en nøkkelrolle for utvikling av grønne næringer og arbeidsplasser, i samarbeid med aktuelle aktører, herunder Modum Næringsråd m.fl.

10. SKOLE OG OPPVEKST

Barn og unges oppvekstvilkår er noe av det viktigste vi som Modumsamfunn satser på. Når det gjelder skolen, er den jo mye mer enn å lære bokstaver og tall. Vi ønsker oss en tilnærming for økt trivsel, der skolen i større grad gjøres barneklare enn at barna gjøres skoleklare; der det frigjøres tid til spontanitet, ro, repetisjon, variasjon og lek, og overgangen fra barnehage til skole blir mykere.

Vi vil arbeide for:

- Økte ressurser til Modumskolene
- Større pedagogtetthet
- Gratis SFO-tilbud med et aktivt og rikholdig innhold
- Skolene skal ha tilstrekkelig utstyr tilpasset en lekpreget undervisning
- Lekse- og karakterfri barneskole fra 1.- 4. klasse
- Gjennom statlig finansiering, gi alle barn i grunnskole og barnehage et gratis, sunt og bærekraftig måltid
- Gratis økologisk og kortreist frukt/grønt tilbys ungdomsskoleelevene
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste styrkes
- Alle barne- og ungdomsskoler skal ha egen skolehage/kjøkkenhage

- Gi alle barn og unge mulighet til å delta på gratis fritidsaktiviteter.

11. KULTUR:

Det er viktig med kulturtilbud for alle, uansett alder, kjønn, nivå. Kultur er for noen et kall, eller et yrke, for andre et tidsfordriv, for mange en opplevelse, stimuli, terapi, utvikling, fellesskap, samhold, mestring uansett alder, kjønn, bakgrunn og nivå.

Vi vil verne om og skape gode tilskuddsordninger for tilbud som allerede finnes i kommunen, som:

- Kulturskolen
- Den kulturelle skolesekken/Den kulturelle spaserstokken
- Frivillige organisasjoner som korps, kor, teater, orkester, dansegrupper m.m.
- Kino, bibliotek og kulturhustilbud

Også andre tiltak for tilbud/bredde er viktige, som:

- Klassekorps/orkester/kor i skoletiden (i grunnskole, uansett økonomi, bakgrunn, osv.)
- Skape flere arenaer for barn, unge og voksne til å utøve kultur
- Framtidsrettede og stabile støtteordninger til kor, korps, og andre musikkgrupper og kreative grupper
- Distriktsmusikerstillinger, som gir arbeid til profesjonelle musikere og styrker kommunens kulturbank og kulturopplevelser

12. HVEM VIL MDG MODUM SAMARBEIDE MED?

Vi er blokkuavhengige, og vil samarbeide med de partiene som gir oss mest igjen for vår miljøpolitikk. Hvem dette blir, tar vi standpunkt til når valgresultatet foreligger. Et sterkt MDG i Modum er vårt mål!

13. AVSLUTTENDE KOMMENTAR

I mange hundre år har mennesket vært i sentrum av tankegangen i verden. Alle andre ting, dyr og natur har fått verdi avhengig hvor nyttig de har vært for menneskene. Vi må snu, slik at menneskets rolle og tankegang blir mer «Hvordan kan jeg bidra til naturen, planter og dyr?»»

Vi får hver dag inn nyheter om hvor alvorlig det står til med klima og miljø. Mange kan føle seg maktesløse. Vi tenker at når flere dyrker litt av den maten de spiser, i vindusposten, i hagen, på terrassen osv., og på denne måten opplever å bidra, gir det positive opplevelser, innsikt i det store samspillet i naturen som menneskene er en del av, og forståelse for at i naturen skjer hele tiden omdanning og fornyelse. Døde planter og dyr omdannes og nytt liv oppstår. Natur er prosesser og samspill mellom levende organismer. Natur er ikke ting.